

اثر مصرف خوراکی خارخاسک بر میزان گلوکز و لیپیدهای سرم در موش صحرایی دیابتی

مهرداد روغنی^{۱*}، توراندخت بلوچ نژاد مجرد^۲، نیوشا عندلیبی^۳، فریبا انصاری^۴، مریم شرایلی^۵

۱- دانشیار گروه فیزیولوژی، مرکز تحقیقات گیاهان دارویی، دانشگاه شاهد

۲- استاد گروه فیزیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی ایران

۳- دانشجوی پزشکی، دانشگاه شاهد

۴- کارشناس گروه فیزیولوژی، دانشگاه شاهد

۵- کارشناس گروه پاتولوژی، دانشگاه شاهد

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۸/۷/۳۰

تاریخ دریافت: ۱۳۸۸/۴/۱۰

چکیده

مقدمه: در بررسی حاضر اثر مصرف گیاه خارخاسک بر میزان گلوکز و چربیهای سرم در مدل تجربی دیابت قندی مورد بررسی قرار گرفت. **روش بررسی:** موش‌های صحرایی ماده به پنج گروه کنترل، کنترل تحت درمان با خارخاسک، دیابتی، دیابتی تحت درمان با گیاه و تحت درمان با گلین کلامید تقسیم‌بندی شدند. برای دیابتی کردن موش‌ها از استرپتوزوتوسین به میزان ۶۰ میلی گرم بر کیلوگرم استفاده شد. دو گروه تحت درمان با گیاه نیز پودر این گیاه مخلوط شده با غذای استاندارد موش را با نسبت وزنی ۶/۲۵٪ دریافت نمودند. میزان گلوکز و لیپیدهای سرم قبل از بررسی و در هفته‌های ۳ و ۶ پس از بررسی تعیین گردید.

نتایج: میزان گلوکز سرم در گروه دیابتی تحت درمان با گیاه در هفته‌های ۳ و ۶ بطور معنی‌دار کمتر از گروه دیابتی بود (به ترتیب $p < 0.05$ و $p < 0.01$). بعلاوه، سطح کلسترول توتال، تری‌گلیسیرید و کلسترول LDL در هفته ۶ در گروه دیابتی تحت درمان با گیاه کاهش معنی‌دار در مقایسه با گروه دیابتی نشان داد ($p < 0.05$) و درمان موش‌های دیابتی با گیاه پس از ۶ هفته موجب تغییر معنی‌دار میزان کلسترول HDL در مقایسه با گروه دیابتی درمان نشده نگردید.

نتیجه گیری: مصرف خوراکی خارخاسک در مدل تجربی دیابت قندی دارای اثر آنتی‌هیپرگلیسمیک بوده و در دراز مدت موجب تغییر سودمند در سطح کلسترول توتال، تری‌گلیسیرید و کلسترول LDL شده و بر سطح کلسترول HDL در موش‌های صحرایی دیابتی تأثیری ندارد.

واژه‌های کلیدی: خارخاسک - دیابت قندی - گلوکز - لیپید

* (نویسنده مسئول): تلفن: ۸۸۹۶۴۷۹۲ - ۰۲۱ (داخلی ۲۳۳)، نمابر: ۸۸۹۶۶۳۱۰ - ۰۲۱؛ پست الکترونیک: mehjour@yahoo.com